

**KOMISIONI EVROPIAN
KUNDËR RACIZMIT DHE INTOLERANCËS**

**REKOMANDIM N° 1 PËR POLITIKËN
E PËRGJITHSHME I ECRI-T:**

**LUFTIMI I RACIZMIT,
KSENOFOBISË, ANTISEMITIZMIT
DHE INTOLERANCËS**

MIRATUAR MË 4 TETOR 1996

Strasbourg

COUNCIL OF EUROPE
CONSEIL DE L'EUROPE

Secretariat of ECRI
Directorate General of Human Rights and Legal Affairs
Council of Europe
F - 67075 STRASBOURG Cedex
Tel.: +33 (0) 3 88 41 29 64
Fax: +33 (0) 3 88 41 39 87
E-mail: combat.racism@coe.int

Vizitoni ueb-saitin tonë: www.coe.int/ecri

Komisioni Evropian kundër Racizmit dhe Intolerancës:

Duke kujtuar Deklaratën e miratuar nga Kryetarët e Shteteve dhe të Qeverive të Shteteve anëtare të Këshillit të Evropës në Takimin e Nivelit të Lartë të mbajtur në Vienë më 8-9 tetor 1993;

Duke kujtuar që Plani i Veprimit mbi luftimin e racizmit, ksenofobisë, antisemitizmit dhe intolerancës i parashtruar si pjesë e kësaj Deklarate ftonte Komitetin e Ministrave që të krijonte Komisionin Evropian kundër Racizmit dhe Intolerancës me një mandat, ndër të tjera, që të formulonte rekomandime për politikën e përgjithshme për Shtetet anëtare;

Duke patur parasysh propozimet e përmbajtura në Rekomandimin N° 1275 mbi luftën kundër racizmit, ksenofobisë, antisemitizmit dhe intolerancës miratuar nga Asambleja Parlamentare e Këshillit të Evropës më 28 qershor 1995;

Të bindur që t'i kundërvihesh efektivisht racizmit, ksenofobisë, antisemitizmit dhe intolerancës kërkon një përjasje të vazhdueshme dhe gjithëpërfshirëse të reflektuar në një gamë të gjerë masash, të cilat plotësojnë dhe përforcojnë njëra tjetrën, duke mbuluar të gjitha aspektet e jetës;

Duke pranuar shumëllojshmërinë sociale, ekonomike dhe ligjore të Shteteve anëtare dhe nevojën për masa specifike në këtë fushë, që reflektojnë këtë shumëllojshmëri;

Duke ditur që racizmi, ksenofobia, antisemitizmi dhe intoleranca nuk mund të kundërshtohen vetëm me masa ligjore, por duke theksuar që masat ligjore janë megjithatë të një rëndësie parësore dhe që mos ekzekutimi i legjislacionit përkatës ekzistues dikrediton veprimet kundër racizmit dhe intolerancës në përgjithësi;

Duke kujtuar që strategjitë afatmesme dhe afatgjata të bazuara mbi masa edukative e të tjera janë kyç për të frenuar manifestimet e ndryshme të racizmit, ksenofobisë, antisemitizmit dhe intolerancës dhe duke shprehur në këtë drejtim mbështetjen e tij për iniciativat e marra brenda Këshillit të Evropës, në veçanti në fushën e mësimin të historisë, si edhe Rekomandimin (84)18 mbi trainimin e mësuesve në edukimin për kuptimin ndërkulturor, veçanërisht në një kontekst të migrimëve dhe Rekomandimi R (85)7 mbi mësimin dhe të mësuarit e të drejtave të njeriut në shkolla;

Duke pranuar rolin aktiv që mund të luajnë mediat në favor të një kulture tolerance dhe kuptimi të ndërsjelltë;

Duke kërkuar në këtë rekomandim të parë për politikën e përgjithshme, që plotëson përpjekje të tjera në rrafsh ndërkombëtar, të ndihmojnë Shtetet anëtare në luftimin efektiv të racizmit, ksenofobisë, antisemitizmit dhe intolerancës, duke propozuar masa konkrete dhe specifike në një numër të kufizuar fushash që janë veçanërisht të përshtatëshme;

u rekomandon Qeverive të Shteteve anëtare sa më poshtë:

A. LIDHUR ME TË DREJTËN, EKZEKUTIMIN E LIGJIT DHE REKURSET GJYQËSORE

- Të sigurojnë që rendi ligjor kombëtar në një nivel të lartë, për shembull në Kushtetutë ose Ligjin Themelor, mishëron angazhimin e Shtetit për trajtimin e barabartë të të gjithë personave dhe për të luftuar kundër racizmit, ksenofobisë, antisemitizmit dhe intolerancës;
- Të nënshkruajnë dhe ratifikojnë instrumentet ligjore ndërkombëtare përkatëse të listuara në Shtojcë;
- Të sigurojnë që e drejta kombëtare penale, civile dhe administrative të kundërshtojë shprehimisht dhe specifikisht racizmin, ksenofobinë, antisemitizmin dhe intolerancën, ndër të tjera, duke parashikuar:
 - që diskriminimi në punësim dhe në furnizimin e mallrave dhe shërbimeve për publikun të jetë i jashtëligjshëm;
 - që aktet raciste dhe ksenofobike të dënohen rigorozisht nëpërmjet metodave të tilla si:
 - përkufizimi i veprave të jashtëligjëshme të zakonshme por me një natyrë raciste ose ksenofobike si vepra specifike;
 - mundësimi që motivet raciste ose ksenofobike të shkelësit të ligjit të vihen specifikisht para përgjegjësisë;
 - që veprat penale me natyrë raciste ose ksenofobike të mund të ndiqen penalisht ex officio;
 - që, në përputhje me detyrimet e marra përsipër nga Shtetet sipas instrumenteve përkatëse ndërkombëtare dhe në veçanti me Nenet 10 dhe 11 të Konventës Evropiane të të Drejtave të Njeriut, shprehjet gojore, të shkruara, audiovizive dhe forma të tjera të shprehjes, duke përfshirë mediat elektronike, që nxisin urrejtje, diskriminim ose dhunë kundër grupeve racore, etnike kombëtare ose fetare ose kundër anëtarëve të tyre në bazë të motivit se ata u përkasin këtyre grupeve të kategorizohen si vepër penale, e cila do të mbulojë gjithashtu edhe prodhimin, shpërndarjen dhe magazinimin për shpërndarje të materialeve në fjalë.;
- Në përputhje me detyrimet ndërkombëtare të lartpërmendura të marrin masa, duke përfshirë masat e nevojshme ligjore, për të luftuar organizatat raciste - duke patur parasysh faktin që ato mund të përbëjnë një kërcënim për të drejtat e njeriut të grupeve të pakicave - duke përfshirë ndalimin e organizatave të tilla kur konsiderohet se kjo do të kontribuonte në luftën kundër racizmit;

- Të sigurojnë publiku i gjerë të ndërgjegjësohet për legjislacionin që lufton racizmin, ksenofobinë, antisemitizmin dhe intolerancën;
- Të sigurojnë që ndjekjes penale të veprave të jashtëligjshme me natyrë raciste ose ksenofobike t'i jepet prioritet i lartë dhe ajo të ndërmerret në mënyrë aktive dhe konsistente;
- Të sigurojnë që të mblidhen dhe botohen të dhëna dhe statistika të sakta për numrin e veprave të jashtëligjshme raciste dhe ksenofobike që raportohen në polici, për numrin e rasteve që ndiqen penalisht, për arsyet e mosndjekjeve dhe për rezultatet e çështjeve të ndjekura;
- T'u ofrojnë viktimave të diskriminimit rekurse ligjore të përshtatëshme, në të drejtën penale ose në të drejtën civile, ku mund të sigurohet kompensim në para ose tjetër;
- T'u venë në dispozicion viktimave të diskriminimit ndihmë ligjore të përshtatëshme kur synojnë të bëjnë rekurs;
- Të bëjnë të njohura rekurset ligjore dhe mundësitë për t'i përdorur ato;

B. LIDHUR ME POLITIKAT NË NJË NUMËR FUSHASH

- Të marrin masa në fushat e arsimit dhe informacionit në mënyrë që të fuqizohet lufta kundër racizmit, ksenofobisë, antisemitizmit dhe intolerancës;
- Të adoptojnë politika që rrisin ndërgjegjësimin për pasurinë që sjell në shoqëri shumëllojshmëria kulturore;
- të ndërmarrin kërkime mbi natyrën, shkaqet dhe manifestimet e racizmit, ksenofobisë, antisemitizmit dhe intolerancës në rrafsh lokal, rajonal dhe kombëtar;
- Të sigurojnë që programet e shkollës, për shembull në fushën e mësimit të historisë, të përgatiten në mënyrë të tillë që të rrisin vlerësimin e shumëllojshmërisë kulturore;
- Të përgatisin dhe mbështesin kurse trainimi që promovojnë shumëllojshmërinë kulturore, ndërgjegjësimin për paragjykimet dhe njohjen e aspekteve ligjore të diskriminimit për ata që janë përgjegjës për procedura rekrutimi dhe promovimi, për ata që kanë kontakt direkt me publikun dhe për ata që janë përgjegjës për të siguruar që personat e një organizate u përmbahen standarteve dhe politikave të mosdiskriminimit dhe mundësive të barabarta;
- Të sigurojnë, veçanërisht, që këto trainime të futen për policinë, personelin e organeve të policisë gjyqësore, personelin e burgjeve dhe personelin që merret me jo-shtetasit, veçanërisht refugjatët dhe azilkërkuesit;

- Të inkurajojnë punonjësit publikë të kenë parasysh dëshirën për të promovuar tolerancën në komentet e tyre publike;
- Të sigurojnë që policia të trajtojë barazisht të gjithë njerëzit dhe të evitojë çdo akt racizmi, ksenofobie, antisemitizmi dhe intolerance;
- Të zhvillojnë struktura formale dhe informale për dialog ndërmjet policisë dhe komuniteteve të pakicave dhe të sigurojnë mekanizma për vëzhgime të pavarura në incidentet dhe fushat e konfliktit ndërmjet policisë dhe grupeve të pakicave;
- Të inkurajojnë rekrutimin nga grupet e pakicave në shërbimin publik në të gjitha nivelet dhe veçanërisht në polici dhe personel mbështetës;
- Të sigurojnë që të gjitha shërbimet publike dhe shërbimet e natyrës publike të tilla si kujdesi shëndetësor, shërbimet sociale dhe arsimi të ofrojnë akses pa diskriminim për të gjithë njerëzit;
- Të marrin masa specifike, të tilla si dhënia e informacionit me shënjestër, që të sigurojnë që të gjitha grupet e mundshme të kenë akses të barabartë de facto në këto shërbime;
- Të promovojnë dhe rrisin barazinë e vërtetë duke siguruar ekzistencën e masave speciale të trainimit për të ndihmuar njerëzit nga grupet e pakicave të hyjnë në tregun e punës;
- Të nisin kërkime për praktikat ose pengesat diskriminuese ose për mekanizmat përjashtues në strehimin e sektorit privat dhe publik;
- Të sigurojnë që strehimet e sektorit publik shpërndahen në bazë të kritereve të botuara të cilat janë të justifikueshme, d.m.th. që sigurojnë akses të barabartë për të gjithë ata që kualifikohen për të, pavarësisht nga origjina etnike;
- Meqenëse është e vështirë të zhvillohen dhe zbatohen efektivisht politika në fushat në fjalë pa të dhëna të mira, të mbledhin në përputhje me ligjet, rregulloret dhe rekomandimet evropiane mbi mbrojtjen e të dhënave dhe të jetës private, ku dhe kur është e përshtatëshme, të dhëna të cilat do të ndihmojnë në vlerësimin e situatës dhe përvojave të grupeve të cilat janë veçanërisht vulnerabël ndaj racizmit, ksenofobisë, antisemitizmit dhe intolerancës.

SHTOJCË

Listë e instrumenteve ligjore ndërkombëtare përkatëse

- Konventa për Mbrojtjen e të Drejtave të Njeriut dhe Lirive Themelore (Konventa Evropiane për të Drejtat e Njeriut) (1950) dhe protokollet e saj shtesë
- Konventa e Kombeve të Bashkuara lidhur me Statusin e Refugjatëve (1951)
- Konventa e Organizatës Ndërkombëtare të Punës lidhur me Diskriminimin përsa u përket Punësimit dhe Profesionit (1958)
- Karta Sociale Evropiane (1961) dhe protokollet e saj shtesë
- Konventa e UNESCO-s kundër Diskriminimit në Arsim (1960)
- Konventa Ndërkombëtare për Eliminimin e të Gjitha Formave të Diskriminimit Racial (1965)
- Pakti Ndërkombëtar për të Drejtat Ekonomike, Shoqërore dhe Kulturore (1966)
- Pakti Ndërkombëtar për të Drejtat Civile dhe Politike (1966) dhe protokollin e tij i parë shtesë
- Karta Evropiane e Gjuhëve Krahinor ose Minoritare (1992)
- Konventa Kuadër për Mbrojtjen e Pakicave Kombëtare (1995)

